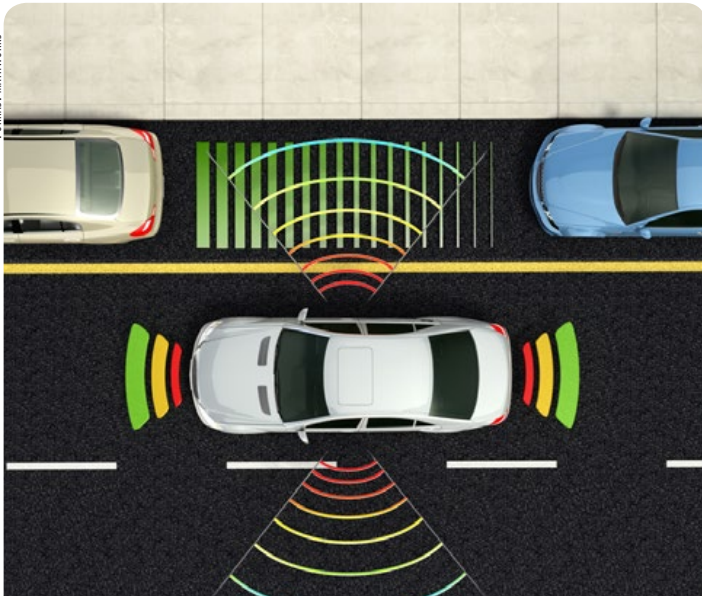

Tisztítástechnológia az autóiparban

Hova vezet az út?

Az autóipar ellátási láncát olyan tevékenységek dominálják, amelyek közvetlenül vagy közvetve az erőátviteli technológiához kapcsolódnak. Az összetevők tisztaságára vonatkozó eltérő követelmények ellenére az ellátási lánc különböző szakaszaiban a forgácsolási folyamatokat jórészt a részecskeeltávolítást célzó technológiák dominálják. A felületi filmréteg mindaddig kevés figyelmet kapott, de ez a szemlélet változóban van. A változó gyártási módszerek és mobilitási koncepciók, valamint néhány más trend új követelményprofilhoz vezet, ami kikényszeríti a változást. Felmerül persze a kérdés, hogy merre tart az ipari tisztítástechnika.

A kameraalapú szenzor technológia hosszú ideje a mindennapi élet része. Az önvezető járművek azonban jóval magasabb szintet igényelnek a filmrétegek és a részecskék eltávolításában

A változások gyorsuló ütemben történnek. Az új hajtásrendszerek technikai fejlesztése mellett előtérbe kerültek az önvezető gépjárművek és az ipar 4.0 koncepciói is. Jelen pillanatban a változást még a meghajtással kapcsolatos bizonytalanságok is tetézik: a benzines és a dízeltechnológia közötti választás gyakran nem objektív, de ettől függetlenül a kérdés valóban létezik. Az elektromobilitás került az előtérbe, míg az üzemanyagcella egyelőre a háttérbe szorult. Mihez igazodjon egy beszállító? Két válasz is létezik a dilemmára – attól függően, hogy éppen kivel beszél.

Konzervatív megközelítés

A konzervatív megközelítésben a visszafogottság és az alábbi gondolatmenet dominál:

- Az ipar 4.0 a hatékonyság és rugalmasság növelési kényszeréből fakad, és a normális beruházási ciklusok mentén lépésről lépésre kerül bevezetésre. Saját ötletek ritkán merülnek fel, inkább az OEM-gyártók és a nagy Tier1-es beszállítók irányutatóihoz és műszaki megoldásaihoz kell igazodni.
- A domináns hajtástechnika az elkövetkező években is a belső égésű motor marad, így a megmunkálási folyamatok sem változnak. A mennyiségi elvárások középtávon stagnálni fognak, adott esetben ügyfelek között előfordulhatnak mennyiségi eltolódások. A hajtástechnika a hibrid hajtások irányába mozdul el.
- Az önvezető járművek témaköre egyelőre nem a realitást tükrözi vissza.
- Az új gyártási folyamatok, például a könnyűfémek ragasztása vagy hegesztése már ismert műveletek. Az additív gyártás egyelőre nem terjed el tömegméretekben.

Progresszív megközelítés

A progresszív megközelítés a jelenlegi trendekben inkább lehetőséget lát:

- Az ipar 4.0 és a digitalizálás részben a hatékonyság és a rugalmasság növelésére irányuló erőfeszítések eredménye, másrészt azonban a folyamatlánc és az egyes gyártási lépések változásainak az előfeltétele is. Az egyéni ötletek növelik az alkalmazkodóképességet, kiszélesítik az alkalmazási köröket, és így a versenyelőny megszerzésének eszközei.
- A belső égésű motor maradhat az elkövetkező évek domináns hajtástechnikája. A tételszámok nehezen előre jelezhetők, és jellemzően inkább csökkenni fognak. A versenynyomás emelkedik, az árás pedig csökken. Új hajtáskoncepciók és ezzel új követelmények kerülnek előtérbe, amikhez új kompetenciákat kell elsajátítani, és speciális gyártási folyamatokat kell bevezetni.
- Az önvezető járművek átírják a jelenleg megszokott elvárásokat és követelményeket.
- Az új gyártási folyamatok, például a könnyűfémek ragasztása vagy hegesztése, már ismert műveletek. Az új piacok elvárásai az önreflexió természetes velejárói. Más iparágak fejlesztései, például az additív gyártás aktívan részt vesznek majd a folyamatokban.
- Az új ötletek, ismeretek és megoldások kidolgozása és végrehajtása nem csak az autóiparban megy majd végbe. A progresszív cégek olyan más iparágakban is „kipróbálják magukat”, amelyek már most is az új eljárások és követelmények szerint működnek.

A tisztítástechnológiára gyakorolt hatás

Melyik megközelítésnek lesz igaza? Lehetséges-e a múltbeli tapasztalatokból közvetlenül következtetni a jövőre? A kockázat közepes és hosszú távon igen magas. A progresszívabb megközelítés új folyamatokat, nagyobb rugalmasságot és új tisztítási eljárásokat ír elő. Eddig

A modern moduláris kamrarendszerek lehetővé teszik a régi és az új tisztítási és szárítási folyamatok alkalmazását a filmrétegek és a részecskék eltávolításában is

FORRÁS: MATHWORKS

Az iparág központi kérdése: melyik hajtástechnika válik dominánssá?

nem ismert folyamatirányítási rendszerek kerülhetnek elő az új anyagok és geometriák megfelelő kezeléséhez. A részecskeeltávolításra használt nagy tisztítósorok megmaradnak, de a felületi filmréteg vagy kombinált részecske-filmréteg tisztítást megkövetelő komplex geometriák azonban új fejlesztéseket, és ezekből fakadóan új üzleti lehetőségeket hívnak majd életre, különösen a vízbázisú tisztítási technológia terén.

A berendezések gyártói már nem kizárólag a hajtáslánc tényleges elemére és annak funkciójára fókuszálnak. A gazdasági és folyamattechnikai megközelítés a feladatspecifikus tisztasági követelményre, a geometriai komplexitásra, az anyagra, a szennyeződésre és a mennyiségre összpontosít. Ennek eredményeképpen a hagyományos autóiipari beszállítók olyan vállalatokká válnak, hogy a hasonló feladatokat megfogalmazó iparágak egy bizonyos feladatra képes alvállalkozói lehetnek.

A meglévő technológiák – különösen a vízbázisú tisztítás – az új feltételek (filmrétegek, vagy finom részecskék) hatására elérkeznek műszaki lehetőségeik határához. A feladatspektrum általános megváltozása miatt küszöbön áll az új eljárások kifejlesztése. Az autóiipari beszállítói rendszereknek a következő jellemzőkkel kell rendelkezniük:

- Alkalmazkodóképesség az új anyagokhoz és komplex geometriákhoz.
- Optimalizált folyamattechnológia, különösen a filmrétegek és a részecskék eltávolítására vonatkozó követelményekhez.
- Alkalmazkodóképesség a gyors átállásokhoz.
- Növekedési és bővítési lehetőségek a termék életciklusának megfelelően.
- A tisztítási, öblítési és szárítási folyamatok optimalizálása és javítása.
- A tisztítási, öblítési és szárítási folyamatok felügyelete és ellenőrzése a folyamatbiztonság, az élettartam és a tisztítási minőség tekintetében.

Az üzemi rendszereknek ezenkívül változatosan konfigurálhatónak és adaptálhatónak kell lenniük a műszaki tisztaság, az anyagáramlás, a környezeti feltételek és a gépkezelő támogatása tekintetében.

Időtálló rendszerek

Az autóiipar mindeddig kevés érdeklődést mutatott a felületi filmréteg eltávolítása iránt. Az új gyártási metódusok (például az additív gyártás, az új bevonatolási módszerek, a ragasztástechnika, a felületek későbbi lépésekre történő előkészítése) azonban meg fogják változtatni ezt a hozzáállást. Ez kihat a műszaki megoldásokra és a tisztítóberendezések gyártóinak szervezeti felépítésére is. A szükséges fejlesztéseket finanszírozni kell, mégpedig a hagyományos berendezések árrésének folyamatos csökkenése mellett. A hasonló szektorokból származó tapasztalatok és a rugalmasság, ami segít ezen tapasztalatok átültetésében, alapvető előfeltételei annak, hogy a gyártók felkészüljenek ezekre a fejlesztésekre. Az iparág egyedi értelmezése tehát nem jó megközelítés sem a tisztítóberendezések gyártója, sem az autóiipari beszállító szempontjából. A kihívás egyre nagyobb: a gyártóknak bizonyítaniuk kell, hogy még változó feltételek mellett is képesek a minőségi részecskeeltávolításra. Az új beszerzések esetében a döntési folyamat szerves részét kell képeznie a gépek jövőállóságának is, ami a már említett tendenciákból vezethető le. Az út végén a többfűrdős, merüléssel tisztítóeljárások, vagy – a komplexebb feladatok számára – a rugalmas, moduláris, egy- vagy többkamrás rendszerek állnak.

Gerhard Koblenzer
 ügyvezető partner
 LPW Reinigungssysteme GmbH
www.lpw-reinigungssysteme.de